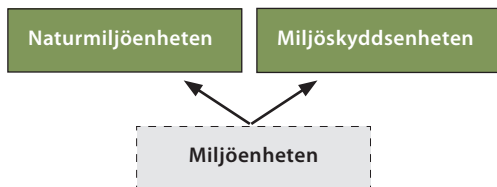

Miljötrycket

Länsstyrelsen Uppsala län

Nu blir vi två!

Miljöenheten på länsstyrelsen byts vid årsskiftet ut mot två nya enheter, Naturmiljöenheten (som är en ihopslagningsfunktionerna Miljöanalys och Naturvård) och Miljöskydds-enheten (som idag är Miljöskyddsfunktionen). Cheftjänsterna är under tillsättning.

Vi vill tacka alla våra läsare
för det här året!
Vi önskar er alla en God Jul
och ett Gott nytt år.

Välkommen till

Offentligt sammanträde
enligt Miljöbalken om
Uppsala flygplats (Ärna)

Tid: Ons 25 november 2009 kl 18.00
(mötet pågår längst till kl 22.00)

Plats: Uppsala universitet,
Ekonomikum, Hörsal 3.

Du behöver inte anmäla dig i
förväg.

Kontakt: Linda Jonsson
tel 018-19 50 11 (Länsstyrelsen),
Mona Åkerström tel 018-19 51 41
(Länsstyrelsen), Folke Borgh
tel 0171-15 79 13 (Försvarsmakten).

Hur blir det då? 2100?

Vi har analyserat länet utifrån regeringens slutsatser om framtidens klimatförändringar (klimat- och sårbarhetsutredningens slutbetänkande). I analysen beskriver vi vilka klimatförändringar som vi kan förvänta oss fram till år 2100 och hur de troligen kommer att påverka länet i fråga om kommunikationer, tekniska försörjningssystem, bebyggelse och byggnader, areella näringar, turism, naturmiljö och vår hälsa.

Temperaturen förväntas stiga med 3-7 grader. Det innebär att vegetationsperiodens längd kan komma att öka med upp till 100 dagar. Vintrarna förväntas också bli blötare med mer regn och mindre snö, samtidigt som somrarna blir både varmare och torrare men med perioder av extrema skyfall. Frågan är om det kommer att vara möjligt för framtida generationer att åka skidor i länet?

De här förändringarna betyder att länet förmodligen kommer att stå inför problem med bland annat fler översvämningar, fler infektionssjukdomar och fler skadeinsekter. Men det kommer ju också att innebära nya möjligheter för vissa näringar och för länets forskning.

Rapporten (2009:12) hittar du på
[www.lansstyrelsen.se/uppsala/
meddelandeserier](http://www.lansstyrelsen.se/uppsala/meddelandeserier)

Miljöövervakning 2009-2014

Miljöövervakning ger svar på om vi närmar oss miljömålen, om effekterna av våra åtgärder i miljön blev som vi hoppades eller om det finns förändringar i trender som vi behöver uppmärksamma.

I vårt län övervakar vi i första hand kustvatten, sötvatten, miljögifter och odlingslandskap. Vi satsar även på övervakning av rikkärr, större vattensalamander samt flora- och faunaväckeri. Vi vill, om vi får mer pengar, också övervaka skrântärna och fisken asp, två hotade arter som är specifika för länet.

I det nya programmet för åren 2009-2014 har samordningen med andra län kring gemensamma undersökningar blivit bättre. Detta ger oss mer för pengarna och säkrare värden. Ett delprogram för grundvatten är också helt nytt.

Miljöövervakningen görs i samverkan med Naturvårdsverket, övriga län (främst inom Mälarenregionen), men också med ideella organisationer, vatten- och vattenvårdsförbund samt Uppsala universitet och Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU).

Rapporten (2009:09) hittar du på
[www.lansstyrelsen.se/uppsala/
meddelandeserier](http://www.lansstyrelsen.se/uppsala/meddelandeserier)

Kontakt Göran Albjär

Kontakt Linnea Vemhäll

Miljötrycket

Länsstyrelsen Uppsala län

Två nya naturreservat

Våra nya naturreservat i länet heter Säva mosse och Torslundagropen.

Skir hjortronblomma i Säva mosse. Foto Karin Wiklund.

Säva mosse ligger cirka fyra kilometer norr om Tierp och är en mosse omgiven av gammal barrblandskog. I reservatet trivs, förutom hjortron och skvattram, både tjäder och flera sällsynta mossor och lavar. Tyvärr är det rätt svårtillgängligt, det är 1-2 km till reservatet från närmaste allmänna väg.

Torslundagropen är en nedlagd grustäkt norr om Enköping. Det gamla grustagets öppna sandmiljöer gynnar många fåglar, växter och insekter. En liten bäck rinner genom reservatet. I norra delen av reservatet finns en del av den ursprungliga åsen kvar. Här finns en forntida stensättning och utsikten härifrån är storslagen.

Kontakt Katarina Rydh, Birgitta Svensson

Trädjättar! 6 december!

Årets sista guidning äger rum vid Noors slott, ett av Sveriges äldsta träslott, den 6 december. Vi strövar i mäktiga alléer och får veta mer om träden. Guider: Nina Söderström och Lisel Hamring. Guidningen är gratis. Samling klockan 11 vid Noors slott.

Länsstyrelsen Uppsala län
Besöksadress: Hamnesplanaden 3
751 86 UPPSALA
Tel. 018 – 19 50 00,
E-post: uppsala@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/uppsala

Föroreningar funna i uppländska bruk

Vi har i fyra Uppländska bruk undersökt om det förekommer föroreningar i mark eller vatten till följd av den verksamhet som tidigare bedrevs vid bruken. Vi har också bedömt om det i så fall förekommer några risker för människorna som bor där. I Lövsta, Strömsbergs, Vällnora och Västlands bruk tog vi prover på jord, grundvatten, bottensediment i intilliggande vatten, vatten i enskilda brunnar och på grönsaker som odlats i jord med mycket slagg och rester från bruket.

Strömsbergs bruk, ett av bruken där vi tagit prover. Foto: cc. www.flickr.com/Erik Boralv

Resultaten visar att i vissa delar av bruksområdena finns föroreningar i jorden. Vid Lövsta bruk är halterna något lägre än vid de andra bruken. Framförallt är det arsenik som förekommer punktvis i marken i mycket höga halter men det finns även PAH (polyaromatiska kolväten). De högsta halterna av både arsenik och PAH har påträffats vid masugn, smedja och kolhus, där dåvarande järnmalmsframställningen skedde. På vissa ställen med hög arsenikhalt finns risk för att bli illamående om man skulle råka få i sig jorden.

Arsenik förekommer i låga halter i grundvattnet. På vissa ställen har dock halten överskridit dricksvattennormen,

men det vattnet används inte idag som dricksvatten. Vid ett bruk ligger halten arsenik strax under dricksvattennormen. Här kommer vi fortsättningsvis ta prov på dricksvattnet varannan månad för att i ett första skede ha kontroll över halterna.

I sedimenten i närbelägna vatten finns förhöjda halter av föroreningar. Det bedöms dock inte innebära några risker att bada där.

Grönsakerna har i de flesta fall haft halter i samma nivå som ett så kallat opåverkat referensområde. Där bedöms det inte finnas några risker med att äta potatis och andra grönsaker.

Vi anser att det är prioriterat med fortsatta undersökningar vid alla fyra bruken för att kunna göra en säkrare bedömning av föroreningssituationen, vilka riskerna är och bedöma om delar av området behöver åtgärdas. Vi söker nu pengar för detta.

Kontakt Kristina Jansson

Samråd om naturreservatet Gräsö östra skärgård pågår

Vi har inlett samrådet om bildande av länets största naturreservat, Gräsö östra skärgård. Förslaget till naturreservat omfattar 55 000 hektar skärgård varav stora delar är variationsrika grunda havsbottnar. Förslaget omfattar 4600 öar och skär som är länets finaste miljöer för kustfågel. Området är också en av landets sista närapå orörda skärgårdar. Syftet med naturreservatet är att skydda och bevara skärgårdsområdet och dess biologiska mångfald. Samrådet pågår under vintern 2009/2010.

Kontakt Torbjörn Tirén, Erik Törnblom